

NÁRODNÁ RADA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

I. volebné obdobie

Na rokovanie
Národnej rady
Slovenskej republiky

Číslo:

N á v r h

skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky

n a v y d a n i e

zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov a niektoré ďalšie zákony

Návrh uznesenia:

Národná rada Slovenskej republiky
s c h v a ľ u j e

návrh skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov a niektoré ďalšie zákony

Predkladajú:

JÁN SITEK
JÁN CUPER

Igor Plosperka

Viliam Sapko

Bratislava

august 1999

N á v r h**Z á k o n**

z 1999,

ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov a niektoré ďalšie zákony

Národná rada Slovenskej republiky sa uzniesla na tomto zákone:

Čl. I

Zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 386/1996 Z.z., zákona č. 358/1997 Z.z. a zákona č. 377/1998 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 2 ods. 1 písm. a) druhý bod sa za slová "Ústavný súd Slovenskej republiky" vkladajú slová "Najvyšší súd Slovenskej republiky".

2. § 14 sa dopĺňa odsekom 6, ktorý znie:

"(6) Ustanovenie odseku 3 písm. c) a odseku 4 písm. b) sa nevzťahuje na Najvyšší súd Slovenskej republiky. Rozhodnutie o viazaní rozpočtových prostriedkov podľa odseku 5 sa nesmie vzťahovať na rozpočtové prostriedky určené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na výkon súdnictva."

Čl. II

Zákon Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení zákona Slovenskej národnej rady č. 197/1991 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 298/1991 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 494/1991 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 294/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 322/1992 Zb., zákona Slovenskej národnej rady č. 453/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 2/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 61/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 83/1994 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 74/1995 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 207/1995 Z.z., zákona č. 58/1998 Z.z., zákona č. 143/1998 Z.z., zákona č. 200/1998 Z.z. a zákona č. 337/1998 Z.z. sa mení takto:

V § 18 odsek 1 znie:

"(1) Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky je ústredným orgánom štátnej správy Slovenskej republiky pre okresné súdy, krajské súdy, Vyšší vojenský súd, vojenské obvodové súdy a väzenstvo a vo vzťahu k notárom, súdnym exekútorom, znalcom a tlmočníkom vykonáva štátny dohľad. Pri výkone štátnej

správy Najvyššieho súdu Slovenskej republiky má postavenie ústredného orgánu štátnej správy predsedu tohto súdu."

Čl. III

Zákon Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 12/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 110/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 318/1993 Z.z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 328/1996 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. § 8 vrátane nadpisu znie:

"§ 8

(1) Ústredným orgánom štátnej správy okresných súdov a krajských súdov je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (ďalej len ministerstvo"). Predseda najvyššieho súdu má postavenie ústredného orgánu štátnej správy najvyššieho súdu.

(2) Orgánmi štátnej správy okresných súdov a krajských súdov sú predsedovia a podpredsedovia týchto súdov. Orgánom štátnej správy najvyššieho súdu je podpredseda najvyššieho súdu."

2. V § 9 odsek 2 znie:

"(2) Štátnu správu najvyššieho súdu vykonáva predseda a podpredseda tohto súdu. Podpredseda najvyššieho súdu vykonáva štátnu správu najvyššieho súdu v rozsahu určenom predsedom najvyššieho súdu."

3. V § 12 ods. 1 sa v úvodnej vete vypúšťajú slová "najvyššieho súdu,".

4. V § 12 ods. 1 písm. a) sa bodkočiarka nahrádza čiarou a vypúšťajú slová "na najvyššom súde ich určí po dohode s predsedom tohto súdu,".

5. V § 13 ods. 1 písm. a) znie:

"a) zabezpečuje jeho chod po stránke personálnej a organizačnej, najmä určuje počty sudcov a odborných a ďalších pracovníkov súdu a vybavuje personálne veci sudcov a ostatných pracovníkov tohto súdu,".

6. V § 13 ods. 1 písm. c) sa bodka nahrádza čiarkou a odsek 1 sa dopĺňa novým písmenom d), ktoré znie:

"d) organizuje, usmerňuje a kontroluje výkon štátnej správy najvyššieho súdu podpredsedom tohto súdu."

Čl. IV

Zákon č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení zákona č. 412/91 Zb., zákona č. 264/1992 Zb., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 12/1993 Z.z., zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 307/1995 Z.z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 328/1996 Z.z. sa mení a dopĺňa takto:

1. Za § 19 sa vkladá § 19a, ktorý znie:

"19a

Najvyšší súd má v štátnom rozpočte Slovenskej republiky samostatnú kapitolu."

2. V § 36 odsek 1 znie:

"(1) Počet sudcov okresných súdov, krajských súdov a vojenských súdov určuje minister spravodlivosti; u vojenských súdov po dohode s ministrom obrany. Počet sudcov najvyššieho súdu určuje predseda tohto súdu."

3. § 40 vrátane nadpisu znie:

"§ 40

Pridelovanie sudcov na výkon funkcie
k určitému súdu a preloženie sudcu

(1) Sudcu prideľuje na výkon funkcie

- a) na určitý okresný súd alebo krajský súd minister spravodlivosti,
- b) na určitý vojenský súd minister spravodlivosti po dohode s ministrom obrany,
- c) na najvyšší súd predseda najvyššieho súdu.

(2) Sudcu možno prideliť na určitý súd len na základe predchádzajúceho súhlasu sudcu (§ 34 ods. 1). Dodatočné odvolanie tohto súhlasu má za následok stratu funkcie, ak nemožno sudcu prideliť s jeho súhlasom k inému súdu.

(3) Preložiť sudcu na iný súd toho istého stupňa možno len so súhlasom sudcu. Na súd nižšieho stupňa možno preložiť sudcu len na základe žiadosti sudcu. Na základe právoplatného rozhodnutia kárneho súdu však možno sudcu preložiť na iný súd toho istého stupňa alebo na nižší súd aj bez jeho súhlasu alebo žiadosti.

(4) O preložení sudcu za podmienok ustanovených v odseku 3 rozhoduje

- a) minister spravodlivosti, ak ide o predloženie sudcu na súd toho istého stupňa alebo na súd nižšieho stupňa,
- b) minister spravodlivosti po predchádzajúcom súhlase predsedu najvyššieho súdu, ak ide o preloženie sudcu najvyššieho súdu na súd nižšieho stupňa,

- c) minister spravodlivosti po dohode s ministrom obrany, ak ide o preloženie sudcu vojenského súdu na vojenský súd alebo na iný súd toho istého stupňa alebo nižšieho stupňa,
- d) predseda najvyššieho súdu, ak ide o preloženie sudcu na najvyšší súd,
- e) predseda najvyššieho súdu po dohode s ministrom obrany, ak ide o preloženie sudcu vojenského súdu na najvyšší súd."

4. § 42 znie:

"§ 42

O dočasnom pridelení rozhoduje

- a) minister spravodlivosti, ak ide o dočasné pridelenie sudcu okresného súdu alebo krajského súdu na ministerstvo spravodlivosti, Úrad vlády Slovenskej republiky, do Kancelárie prezidenta Slovenskej republiky a do Kancelárie Národnej rady Slovenskej republiky,
- b) minister spravodlivosti, ak ide o dočasné pridelenie sudcu okresného súdu alebo krajského súdu na okresný súd mimo obvodu krajského súdu alebo na iný krajský súd,
- c) minister spravodlivosti po dohode s ministrom obrany, ak ide o sudcu vojenského súdu, s výnimkou dočasného pridelenia
 - 1. na najvyšší súd,
 - 2. v rámci vojenských súdov,
- d) predseda najvyššieho súdu, ak ide o dočasné pridelenie sudcu na najvyšší súd alebo sudcu najvyššieho súdu na ministerstvo spravodlivosti,
- e) predseda najvyššieho súdu po dohode s ministrom obrany, ak ide o dočasné pridelenie sudcu vojenského súdu na najvyšší súd,
- f) predseda Vyššieho vojenského súdu, ak ide o preloženie sudcu vojenského súdu v rámci vojenských súdov,
- g) predseda krajského súdu v ostatných prípadoch."

5. V § 49 odsek 2 znie:

"(2) O dočasnom zbavení výkonu funkcie sudcu rozhoduje

- a) minister spravodlivosti, ak ide o sudcu okresného súdu alebo krajského súdu,
- b) minister spravodlivosti po dohode s ministrom obrany, ak ide o sudcu vojenského súdu,
- d) predseda najvyššieho súdu, ak ide o sudcu najvyššieho súdu,
- c) národná rada, ak ide o predsedu a podpredsedu najvyššieho súdu."

6. V § 51a ods. 2 sa za slová "Minister spravodlivosti" vkladajú slová "a ak ide o sudcu najvyššieho súdu, predseda najvyššieho súdu".

Čl. V

Zákon č. 412/1991 Zb. o kárnej zodpovednosti sudcov v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 149/1993 Z.z. a zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 307/1995 Zb. sa mení a dopĺňa takto:

1. V § 6 ods. 2 sa za slová "ktoréhokoľvek" vkladajú slová "okresného súdu, krajského súdu alebo vojenského".
2. V § 9 sa na konci pripája veta, ktorá znie:
„O začatí kárneho konania proti sudcovi najvyššieho súdu sa minister upovedomí len vtedy, ak bol podaný návrh na uloženie kárneho opatrenia podľa § 3 ods. 3 písm. b).“.
3. V § 13 ods. 4 sa na konci pripája veta, ktorá znie:
„O termíne ústneho pojednávania v kárnom konaní proti sudcovi najvyššieho súdu sa minister upovedomí len vtedy, ak bol podaný návrh na uloženie kárneho opatrenia podľa § 3 ods. 3 písm. b).“.
4. V § 18 odsek 2 znie:
„(2) Odvolanie môže podať
 - a) sudca, proti ktorému sa kárne konanie vedie, proti rozhodnutiu podľa § 16 ods. 2, 3 prvá veta, 4 alebo 6,
 - b) orgán, ktorý podal návrh na začatie kárneho konania, proti rozhodnutiu podľa § 11 alebo podľa § 16 ods. 2, 4 až 7,
 - c) predseda príslušného súdu proti rozhodnutiu podľa § 11 alebo podľa § 16 ods. 2, 4 až 7, ak vec postúpil kárnemu senátu orgán činný v trestnom konaní,
 - d) minister, ak ide o sudcu okresného súdu, krajského súdu alebo vojenského súdu, proti rozhodnutiu podľa § 11 alebo podľa § 16 ods. 2, 4 až 7, ak vec postúpil kárnemu senátu orgán činný v trestnom konaní,
 - e) minister obrany, ak ide o sudcu vojenského súdu, proti rozhodnutiu podľa § 11 alebo podľa § 16 ods. 2, 4 až 7, ak vec postúpil kárnemu senátu orgán činný v trestnom konaní,
 - f) poškodený, ktorý podal podnet na začatie kárneho konania (§ 6 ods. 4), proti rozhodnutiu podľa § 16 ods. 5.“.
5. V § 19 ods. 1 sa slová „podľa § 16 ods. 1 a 3“ nahrádzajú slovami „podľa § 16 ods. 2 alebo 4“ a slová „podľa § 16 ods. 3“ sa nahrádzajú slovami „podľa § 16 ods. 4“.

6. V § 20 ods. 6 sa slová "(§ 16 ods. 2)" nahrádzajú slovami "(§ 16 ods. 3)".

7. V § 22 sa za slová "minister" vkladajú slová "a ak ide o sudcu najvyššieho súdu, predseda tohto súdu".

Čl. VI

Tento zákon nadobúda účinnosť 1. januára 2000.

DÔVODOVÁ SPRÁVA

Všeobecná časť:

Súdnu moc v Slovenskej republike upravuje Ústava Slovenskej republiky v siedmej hlave. V prvom oddieli tejto hlavy hovorí o Ústavnom súde Slovenskej republiky, v druhom oddieli o Najvyššom súde Slovenskej republiky a v čl. 143 ods. 1 hovorí o sústave súdov, ktorú tvorí Najvyšší súd Slovenskej republiky a ostatné súdy.

Z pohľadu Ústavy Slovenskej republiky je postavenie Ústavného súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Slovenskej republiky rovnocenné v otázkach dominantného postavenia vo sfére ich pôsobenia. Pokiaľ ide o zákon o rozpočtových pravidlách, našlo toto postavenie svoje vyjadrenie v samostatnej rozpočtovej kapitole iba pre Ústavný súd SR. Z hľadiska dikcie Ústavy Slovenskej republiky nič nebráni tomu, aby rovnaké postavenie mal aj Najvyšší súd Slovenskej republiky, čo je zvýraznené poukazom na to, že „Sústavu súdov tvorí Najvyšší súd Slovenskej republiky a ostatné súdy.“

Z platnej zákonnej úpravy (zákon o štátnej správe súdov), podľa ktorej Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, okrem iného, plní vo vzťahu k súdom funkciu dohľadu (§ 12 ods. 2 až 4 citovaného zákona) sa niekedy nesprávne vyvodzuje, že takúto ústavnú zodpovednosť má minister spravodlivosti Slovenskej republiky, teda orgán moci výkonnej. Uvedené názory však nemajú oporu v Ústave Slovenskej republiky, ktorá, naopak, považuje súdnu moc za autonómnu a nezávislú.

Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky ako osobitný rezort, v ktorom sa stretáva výkonná moc reprezentovaná ministrom spravodlivosti Slovenskej republiky a súdna moc, nezodpovedá za rozhodovanie v rámci výkonu súdnictva, ale iba za to, že súdnictvo bude mať všetky podmienky k riadnemu výkonu svojej činnosti.

Za nositeľa a reprezentanta súdnej moci ako celku vo sfére všeobecného súdnictva treba považovať jednoznačne Najvyšší súd Slovenskej republiky, lebo to napokon nepriamo vyplýva zo samotnej Ústavy Slovenskej republiky.

Jeho osobitné postavenie sa nevyvodzuje len z už spomínaného čl. 143 ods. 1, ale aj zo spôsobu kreácie jeho funkcionárov, predsedu a podpredsedov (čl. 145 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky), a predovšetkým z obsahu a rozsahu jeho rozhodovacej a inej činnosti, ako i podmienok trestného stíhania už spomenutých jeho funkcionárov, na stíhanie ktorých, na rozdiel od iných sudcov, nedáva súhlas Národná rada Slovenskej republiky, ale Ústavný súd Slovenskej republiky (čl. 136 ods. 3 Ústavy SR).

V rámci svojho postavenia v hierarchii všeobecného súdnictva Najvyšší súd Slovenskej republiky ako najvyšší orgán súdnej moci Slovenskej republiky (§ 16 zákona o súdoch a sudcoch) plní osobitne významné funkcie. Podáva podnety k novým právnym úpravám. Dbá predovšetkým o jednotný výklad a jednotné používanie zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov tým, že

a/ rozhoduje o riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkoch proti rozhodnutiam krajských súdov, okresných súdov a vojenských súdov v prípadoch ustanovených zákonmi o konaní pred súdmi,

b/ zaujíma stanoviská k zjednocovaniu výkladu zákonov a iných všeobecne záväzných právnych predpisov.

c/ preskúmava zákonnosť rozhodnutí ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky, ak zákon neustanovuje inak,

d/ rozhoduje o uznaní a vykonateľnosti rozhodnutí cudzozemských súdov na území Slovenskej republiky, ak to vyžaduje zákon alebo medzinárodná zmluva,

e/ rozhoduje o ďalších prípadoch ustanovených zákonom.

V zmysle § 266 ods. 1 Trestného poriadku proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon, ako i proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktoré bolo urobené na podklade chybného postupu konania, môže generálny prokurátor alebo minister spravodlivosti podať na Najvyššom súde SR sťažnosť pre porušenie zákona.

Podľa § 384a Trestného poriadku, ak má byť podľa vyhlásenej medzinárodnej zmluvy, ktorou je Slovenská republika viazaná, vykonaný rozsudok cudzozemského súdu v trestnej veci, predloží Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky vec Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky s návrhom, aby rozhodol o uznaní rozhodnutia cudzozemského súdu na území Slovenskej republiky.

V uvedených prípadoch má teda Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky postavenie strany v konaní pred Najvyšším súdom SR (§ 12 ods. 6 Trestného poriadku), lebo o jeho návrhu sa vedie konanie, o ktorom sa musí spravodlivo rozhodnúť, t.j. nielen vyhovieť návrhu, ale aj neopodstatnený návrh zamietnuť.

Podľa § 246 ods. 2 písm. a/ Občianskeho súdneho poriadku Najvyšší súd Slovenskej republiky je vecne príslušný na preskúmavanie rozhodnutí ústredných orgánov štátnej správy. Rozhodnutím ústredného orgánu štátnej správy je aj rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky, ktoré je preskúmateľné po splnení zákonom predpokladaných podmienok Najvyšším súdom Slovenskej republiky. V tomto prípade má potom Ministerstvo spravodlivosti SR v konaní pred Najvyšším súdom SR procesné postavenie odporcu.

Každá nezávislosť, ak má byť nezávislou, nemôže byť závislá od inej moci ani ekonomicky. Nezávislosť akéhokoľvek druhu, pokiaľ nie je opretá aj o ekonomickú nezávislosť, nie je skutočnou nezávislosťou, nech je akokoľvek deklarovaná. Musí sa opierať o materiálnu podstatu. A v prípade Najvyššieho súdu Slovenskej republiky tomu tak zatiaľ nie je. Možno tiež preto boli v hodnotiacej správe pre vstup do Európskej únie výhrady, pokiaľ ide o nezávislé postavenie justície v Slovenskej republike.

Podľa § 8 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov ústredným orgánom štátnej správy súdov je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky. Ako ústredný orgán štátnej správy je tiež správcom rozpočtovej kapitoly štátneho rozpočtu na jednotlivé kalendárne roky aj pre Najvyšší súd Slovenskej republiky a ostatné súdy.

Preto sa navrhuje zmena § 2 ods. 1 písm. a) v bode 2 zákona o rozpočtových pravidlách tak, aby medzi vymenovanými štátnymi orgánmi so samostatnou rozpočtovou kapitolou bol výslovne uvedený aj Najvyšší súd Slovenskej republiky.

V nadväznosti na zákon o rozpočtových pravidlách je potrebné vykonať aj adekvátnu zmenu a doplnenie zákona o štátnej správe súdov tak, aby sa Najvyšší súd Slovenskej republiky stal aj vo veciach štátnej správy súdov nezávislým od ústredného orgánu štátnej správy, čo je úplnou samozrejmosťou v mnohých demokratických štátoch.

Len takéto samostatné postavenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorého hlavným atribútom bude finančná nezávislosť od ústredného orgánu štátnej správy súdov, potvrdí skutočnú nezávislosť najvyššieho súdu ako vrcholného orgánu súdnej moci.

Z uvedeného dôvodu sa navrhujú zmeny v zákone o štátnej správe súdov, v zákone o organizácii ministerstiev a ostatných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky, v zákone o súdoch a sudcoch a v zákone o kárnej zodpovednosti sudcov tak, aby postavenie predsedu najvyššieho súdu zodpovedalo postaveniu správcu samostatnej rozpočtovej kapitoly a požiadavke nezávislého výkonu štátnej správy najvyššieho súdu.

Pokiaľ sa navrhuje obmedzenie práva vlády a ministerstva financií na viazanie finančných prostriedkov určených na výkon súdnictva, treba v tom vidieť garancie nezávislého, bezpríťahového a včasného súdneho konania, rozhodovania aj v situácii, keď sa príjmy štátneho rozpočtu neplnia predpokladaným spôsobom. V nevyhnutných prípadoch by mala právo siahnuť na rozpočet súdnictva len Národná rada Slovenskej republiky.

V nadväznosti na prijatie navrhovaných zmien zákona o rozpočtových pravidlách bude potrebné zmeniť a doplniť v Príručke na zostavenie návrhu rozpočtu na rok 2000 v časti D odvetvová klasifikácia v stupni 7 Súdny zmeniť kód 7002 Najvyšší súd a doplniť kód 7003 Ostatné súdy.

Navrhovaná právna úprava je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ostatnými zákonmi a medzinárodnými zmluvami a dohodami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Predkladaný návrh zákona nepredpokladá zvýšenie nárokov na finančné prostriedky zo štátneho rozpočtu. Schválením navrhovanej právnej úpravy sa presunie zákonom vymedzená časť pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky na Najvyšší súd Slovenskej republiky, v dôsledku čoho dôjde iba k presunu pomernej časti finančných prostriedkov z rozpočtovej kapitoly Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky do rozpočtovej kapitoly Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z ktorej sa pokryjú aj zvýšené nároky na pracovné sily a organizačné zabezpečenie.

Osobitná časť:

K Čl. I:

Predmetom navrhovanej právnej úpravy v Čl. I je novelizácia zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov.

K bodu 1:

V súlade s účelom navrhovanej právnej úpravy sa navrhuje zriadiť rozpočtovú kapitolu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky ako samostatnú rozpočtovú kapitolu. Z uvedeného dôvodu je potrebné zaradiť do druhého bodu § 2 ods. 1 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách medzi rozpočty taxatívne vymedzených štátnych orgánov aj rozpočet Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

K bodu 2:

Ustanovenie § 14 zákona o rozpočtových pravidlách upravuje problematiku viazania rozpočtových prostriedkov.

Podľa § 14 ods. 3 tohto zákona správca rozpočtovej kapitoly je povinný v rozpočte rozpočtovej kapitoly viazať rozpočtové prostriedky v prípade, ak

- a) o viazaní rozpočtových prostriedkov rozhodla vláda Slovenskej republiky alebo na základe jej splnomocnenia minister financií Slovenskej republiky,
- b) v rozpočte mala zabezpečené prostriedky na vykonanie úloh, ktorých plnenie prešlo na iné rozpočtové kapitoly,
- c) neplní rozpočtované príjmy,
- d) štátna rozpočtová organizácia poruší rozpočtovú disciplínu.

Podľa § 14 ods. 4 tohto zákona rozpočtová organizácia je povinná vo svojom rozpočte viazať rozpočtové prostriedky v prípade, ak

- a) tieto prostriedky boli určené na úlohy, ktoré sa vôbec alebo sčasti nebudú realizovať,
- b) neplní rozpočtované príjmy; ak vyrovnanie úbytku príjmov nemôže rozpočtová organizácia zabezpečiť viazaním zodpovedajúcej časti výdavkov, dohodne organizácia spôsob náhrady úbytku príjmov so svojim zriaďovateľom.

Čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, ktorý je zaradený do siedmeho oddielu pod názvom "Právo na súdnu a inú ochranu", každému zaručuje právo, aby sa jeho vec prerokovala bez zbytočných prieťahov, inak mu môže vzniknúť právo na náhradu škody podľa čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky. S cieľom zabezpečiť výkon súdnictva a realizáciu ústavného práva na súdnu ochranu sa navrhuje, aby povinnosť viazať rozpočtové prostriedky sa nevzťahovala na Najvyšší súd Slovenskej republiky v prípade, že neplní rozpočtované príjmy /§ 14 ods. 3 písm. c) a § 14 ods. 4 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách/.

Z rovnakých dôvodov sa navrhuje, aby sa na tie rozpočtové prostriedky, ktoré sú určené Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky na výkon súdnictva, nevzťahovalo

ustanovenie § 14 ods. 5 zákona o rozpočtových pravidlách, podľa ktorého môže vláda Slovenskej republiky alebo na základe jej splnomocnenia minister financií Slovenskej republiky rozhodnúť o viazaní rozpočtových prostriedkov v prípade dočasného nesúladu medzi príjmami a výdavkami štátneho rozpočtu.

K Čl. II:

Predmetom navrhovanej právnej úpravy v Čl. II je novelizácia ustanovenia § 18 zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov, ktoré upravuje pôsobnosť Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky.

Z dôvodov uvedených vo všeobecnej časti dôvodovej správy, ako aj z dôvodu zabezpečenia súladu jednotlivých článkov tohto zákona sa navrhuje, aby predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky mal pri výkone štátnej správy Najvyššieho súdu Slovenskej republiky postavenie ústredného orgánu štátnej správy.

Okrem uvedeného sa navrhuje, aby v súlade s pôsobnosťou Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky vymedzenou osobitnými zákonmi sa doplnila pôsobnosť tohto ministerstva aj v tomto zákone o vykonávanie štátneho dohľadu nad činnosťou notárov, súdnych exekútorov, znalcov a tlmočníkov.

K Čl. III:

Predmetom navrhovanej právnej úpravy v Čl. III je novelizácia zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov.

K bodom 1 a 2:

Ustanovenie § 8 zákona o štátnej správe súdov (bod 1) vymedzuje orgány štátnej správy súdov, ustanovenie § 9 tohto zákona (bod 2) upravuje problematiku výkonu štátnej správy súdov.

V súlade s Čl. 141 Ústavy Slovenskej republiky sa navrhuje, aby

- predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky mal pri výkone štátnej správy tohto súdu postavenie ústredného orgánu štátnej správy, a teda aby v plnom rozsahu zodpovedal za činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky,
- podpredseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky mal postavenie orgánu štátnej správy tohto súdu, a teda aby zodpovedal za činnosť Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v rozsahu určenom predsedom tohto súdu.

Navrhovaná právna úprava prispeje k naplneniu Čl. 141 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého v Slovenskej republike vykonávajú súdnictvo nezávislé a nestranné súdy a Čl. 141 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky, podľa ktorého súdnictvo sa vykonáva na všetkých stupňoch oddelene od iných štátnych orgánov.

Treba zdôrazniť, že s problematikou výkonu súdnictva je neoddeliteľne spojená problematika správy súdov. Už od nadobudnutia účinnosti Čl. 141 a 143 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky by nemala byť správa súdov zverená do pôsobnosti orgánov výkonnej moci, ale do pôsobnosti orgánov súdnej moci.

K bodom 3 a 4:

Z dôvodov uvedených vo všeobecnej časti dôvodovej správy a v osobitnej časti tejto správy k Čl. II bod 1. a 2. sa navrhuje vyňať z pôsobnosti Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky

- výkon štátnej správy Najvyššieho súdu Slovenskej republiky,
- oprávnenie určovať počty sudcov a odborných a ďalších pracovníkov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

K bodom 5 a 6:

Z dôvodov uvedených vo všeobecnej časti dôvodovej správy a v osobitnej časti tejto správy k Čl. II bod 1. a 2. sa navrhuje zveriť do pôsobnosti predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky

- zabezpečovať chod Najvyššieho súdu Slovenskej republiky po stránke personálnej a organizačnej, najmä určovať počty sudcov a odborných a ďalších pracovníkov tohto súdu a vybavovať personálne veci sudcov a ostatných pracovníkov tohto súdu,
- organizovať, usmerňovať a kontrolovať výkon štátnej správy Najvyššieho súdu Slovenskej republiky podpredsedom tohto súdu.

K Čl. IV:

Predmetom navrhovanej právnej úpravy v Čl. IV je novelizácia zákona č. 335/1991 Zb. o súdoch a sudcoch v znení neskorších predpisov.

K bodu 1:

Ide o legislatívno-technickú úpravu, ktorá zabezpečí súlad tohto zákona so zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 386/1996 Z.z., zákona č. 358/1997 Z.z. a zákona č. 377/1998 Z.z. Obdobnú právnu úpravu obsahuje aj zákon č. 38/1993 Z.z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení zákona č. 393/1995 Z.z. v ustanovení § 77.

K bodu 2:

V súlade s Čl. I až III tohto návrhu zákona sa navrhuje, aby počty sudcov Najvyššieho súdu Slovenskej republiky určoval ako správca rozpočtovej kapitoly predseda tohto súdu.

K bodom 3 až 6:

Navrhovaná právna úprava vecne i legislatívno-technicky nadväzuje na navrhovanú právnu úpravu v Čl. I až III tohto návrhu zákona. Do pôsobnosti predsedu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sa zveruje rozhodovanie o

- pridelení sudcu na výkon funkcie na Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 40 ods. 1),
- preložení sudcu na Najvyšší súd Slovenskej republiky (§ 40 ods. 4),
- dočasnóm pridelení sudcu na Najvyšší súd Slovenskej republiky alebo sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky na Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky (§ 42),
- dočasnóm zbavení výkonu funkcie sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 49 ods. 2),
- prerušení výkonu funkcie sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (§ 51a ods. 2).

K Čl. V:

Predmetom navrhovanej právnej úpravy v Čl. V je novelizácia zákona č. 412/1991 Zb. o kárnej zodpovednosti sudcov v znení neskorších predpisov.

K bodu 1:

Podľa navrhovanej novelizácie § 13 ods. 1 písm. a) zákona o štátnej správe súdov (Čl. III bod 5.) predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zabezpečuje chod Najvyššieho súdu Slovenskej republiky po stránke personálnej. Z uvedeného dôvodu je potrebné upraviť znenie § 6 ods. 2 zákona o kárnej zodpovednosti sudcov a vyňať z pôsobnosti ministra spravodlivosti Slovenskej republiky oprávnenie podať návrh na začatie kárneho konania proti sudcovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

K bodu 2:

Navrhuje sa, aby o začatí kárneho konania proti sudcovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol upovedomený minister spravodlivosti Slovenskej republiky len vtedy, ak predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky navrhuje kárnemu súdu uložiť ako kárne opatrenie sudcovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky jeho preloženie na súd nižšieho stupňa. Uvedená právna úprava koreluje s navrhovanou novelizáciou § 13 ods. 1 písm. a) zákona o štátnej správe súdov (Čl. III bod 5.).

K bodu 3:

V súlade s účelom predkladanej právnej úpravy sa navrhuje, aby o termíne ústneho pojednávania v kárnom konaní proti sudcovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky bol upovedomený minister spravodlivosti Slovenskej republiky len vtedy, ak ide o kárne konanie proti sudcovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, v ktorom predseda Najvyššieho súdu Slovenskej republiky navrhuje kárnemu súdu uložiť ako kárne opatrenie preloženie sudcu na súd nižšieho stupňa.

K bodom 4 až 6:

Ide o legislatívno-technickú úpravu. Poslednou novelou zákona č. 412/1991 Zb., zákonom Národnej rady Slovenskej republiky č. 307/1995 Z.z., bol do ustanovenia

§ 16 tohto zákona vložený nový odsek 1 s tým, že doterajšie odseky tohto ustanovenia, teda odseky 1 až 7 sa označili ako odseky 2 až 8. Táto právna úprava sa však vôbec nepremietla do ďalších ustanovení tohto zákona, ktoré odkazujú na § 16. Uvedený nedostatok je možné odstrániť len navrhovanou novelizáciou § 18, 19 a 20.

K bodu 7:

Ide o legislatívno-technickú úpravu, ktorá nadväzuje na novelizáciu § 6 ods. 2 tohto zákona. Predsedovi Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, rovnako ako ministrovi spravodlivosti Slovenskej republiky vo vzťahu k sudcom okresných súdov, krajských súdov a vojenských súdov, sa priznáva oprávnenie navrhnúť kárnemu súdu, aby rozhodol, či sú dané dôvody zbavenia funkcie sudcu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ak sa domnieva, že zdravotný stav sudcu mu trvale nedovoľuje riadne vykonávať sudcovské povinnosti a pritom sudca sa sám svojej funkcie nevzdal.

K Čl. VI:

S prihliadnutím na skutočnosť, že navrhovaná právna úprava musí korelovať so zákonom o štátnom rozpočte na rok 2000, navrhuje sa, aby tento zákon nadobudol účinnosť rovnako ako zákon o štátnom rozpočte na rok 2000, teda 1. januára 2000.

Doložka zlučiteľnosti
návrhu zákona s právom Európskej únie

1. Navrhovateľ zákona:

doplniť

2. Názov návrhu zákona:

Zákon, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov a niektoré ďalšie zákony

3. Úprava problematiky návrhu zákona v práve Európskej únie:

V rámci Európskej únie nie je problematika návrhu zákona upravená.

4. Problematika návrhu zákona:

Nepatrí medzi

- prioritné oblasti aproximácie práva (čl. 70 Európskej dohody o pridružení),
 - priority odporúčané Biellou knihou.
-

5. Charakteristika právnych noriem Európskej únie:

Charakteristika právnych noriem Európskej únie sa v spojitosti s bodom 3 neuvádza.

6. Stupeň kompatibility s právnymi normami Európskej únie:

Stupeň kompatibility s právnymi normami Európskej únie sa v spojitosti s bodom 3 neuvádza.

Prehľad o rozpisných kapitálových a bežných výdavkoch pre Najvyšší súd SR v rámci Ministerstva spravodlivosti SR a mzdových prostriedkoch rozpisovaných pre Najvyšší súd SR priamo Ministerstvom financií SR

**Ministerstvo
spravodlivosti SR**

**Najvyšší súd
Slovenskej republiky
/v tis. Sk/**

ROK	KV	BV	MP	KV		BV		MP
				ROZPIS REÁLNE		ROZPIS REÁLNE		
1993	102360	939752	302816	550	550	2492	2992	18072
1994	63000	1265926	394895	100	49*	1417	3044	25123
1995	112000	1807938	485852	505	505	3000	3668***	27752
1996	308000	1879895	514082	1230	1230	3378	5639***	33342
1997	730000	2216852	654252	208	209	3289	6079***	37800
1998	306320	1515138	1590273	410	175**	3300	5270***	41841

Kapitálové výdavky - ročný priemer -
270 280 Sk /v tis. Sk/

Kapitálové výdavky - ročný priemer- 453 Sk /v tis. Sk/

Pomer ročného priemeru kapitálových výdavkov Najvyššieho súdu SR k priemeru Ministerstva spravodlivosti SR = 0,17 %

Priemer ročných kapitálových výdavkov na 1 sudcu = 228 Sk /v tis.Sk/ pri počte sudcov 1187 v Slovenskej republike

Pre 87 sudcov Najvyššieho súdu SR: $228 \times 87 = 19\,809$ Sk /v tis. Sk/

KV - Kapitálové výdavky

BV - Bežné výdavky

MP - Mzdové prostriedky

* Opatrením Ministerstva spravodlivosti znížený rozpis o 51 tis. Sk

** Za 410 tis. Sk zakúpené vozidlo NISAN ALMERA ale vozidlo FAVORIT v hodnote 234 888 Sk prevedené O.s.Bratislava IV, reálne 175 tis. Sk

*** Zvýšenie bežných výdavkov vzniklo presunom z úspor vzniknutých na Poľstných fondoch a odvodoch Národnému úradu práce

P r e h l a d o rozpísaných záväzných ukazovateľoch a záväzných limitoch za roky 1993-1998 v niektorých samostatných rozpočtových kapitolách v porovnaní s Najvyšším súdom Slovenskej republiky

ROK	Najvyšší súd SR		BV	MP	POČET ZAMESTNANCOV Z TOHO SUDCOV	Ústavný súd SR		MP	POČET ZAMESTNANCOV Z TOHO SUDCOV	Najvyšší kontrolný úrad SR		MP	Protimonop. úrad SR		MP	Úrad jadrového dozoru SR		
	KV	ROZPIS REÁLNE				KV	BV			KV	BV		KV	BV		KV	BV	MP
1993	550	550	2992	18072	139 89	6000	7320	8000		1400	10099	13532	1300	5172	6943	1000	42347	6153
1994	100	49*	3044	25123	135 86	2720	10536	10000		4500	12714	18398	600	4406	6999	2300	12428	9282
1995	505	505	3668	27752	135 86	3000	14486	10120		5000	23034	24893	1000	8762	8388	3000	21888	10311
1996	1230	1230	5639	33342	136 87	3000	14963	11743		10000	34198	35567	1602	12116	8649	3000	29044	10797
1997	208	209	6079	37800	136 87	3000	15308	13819		10000	38333	38562	1030	12452	10146	3000	27475	12856
1998	410	175**	5270	41841	136 87 sudcov	3000	15992	16154	56 10 sudcov	17420	43158	48755	1000	12644	10776	3000	23977	13568

KV - Kapitálové výdavky /reálne/

BV - Bežné výdavky

MP - Mzdové prostriedky

* Opatrením Ministerstva spravodlivosti znížený rozpis o 51 tis. Sk

** Za 410 tis. Sk zakúpené vozidlo NISAN ALMERA ale vozidlo FAVORIT v hodnote 234 888 Sk prevedené O.s.Bratislava IV, reálne 175 tis. Sk

Priemer KV na zamestnanca v roku 1998

Najvyšší súd SR	Ústavný súd SR
1286.-Sk	53571.-Sk

1307 23 -09-99

Ministerka financií
Slovenskej republiky

Brigita Schmögnerová

Bratislava 6.9.1999
Číslo: 4777/1999 - KM

Vážený pán poslanec,

na Váš list, ktorým ste ma požiadali o posúdenie návrhu skupiny poslancov Národnej rady Slovenskej republiky na vydanie zákona, ktorým sa mení a dopĺňa zákon Národnej rady Slovenskej republiky č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov a niektoré ďalšie zákony a o zhodnotenie jeho ekonomickej stránky, oznamujem:

V súlade s "Plánom legislatívnych úloh vlády na rok 1999" (uznesenie vlády SR č. 68 z 27.1.1999) malo Ministerstvo spravodlivosti SR predložiť do vlády nový zákon o súdoch Slovenskej republiky, ich organizácii a správe, preto nemôžem súhlasiť s postupom, že predkladatelia bez stanoviska rezortu, v pôsobnosti ktorého je štátna správa súdov, predkladajú materiál ministerstvu financií. Uvedený zákon mal okrem iného upravovať aj postavenie súdov a ich správu. Predkladaný návrh zákona tieto otázky nerieši. V nadväznosti na uvedené skutočnosti pri konštituovaní Najvyššieho súdu SR ako samostatnej rozpočtovej kapitoly za prioritnú otázku vo vzťahu k zákonu NR SR č. 303/1995 Z.z. o rozpočtových pravidlách v znení neskorších predpisov považujem novým spôsobom riešiť otázku postavenia súdov v systave štátnych orgánov Slovenskej republiky a až následne meniť spôsob financovania. Úpravu spôsobu financovania v rozpočtových pravidlách možno odvíjať až následne po vyriešení kompetencií v zákone SNR č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov ako aj ďalších zákonov uvedených v návrhu. V súčasnosti je podľa príslušného ustanovenia zákona SNR č. 347/1990 Zb. v znení neskorších predpisov ústredným orgánom štátnej správy pre celú sústavu súdov (vrátane Najvyššieho súdu SR) Ministerstvo spravodlivosti SR. Rozpočet Najvyššieho súdu SR a rozpočty krajských a

okresných súdov SR, ktoré hospodária ako rozpočtové organizácie sú súčasťou rozpočtovej kapitoly Ministerstva spravodlivosti SR. S navrhovaným znením § 14 ods. 6 nemožno súhlasiť, pretože zakladá priamo zo zákona priority výkonu štátnej správy, čo vo všeobecnom zákone, ktorý upravuje základné pravidlá rozpočtového hospodárenia, nie je systémovo možné. Z hľadiska finančných dôsledkov na štátny rozpočet nemožno súhlasiť s tým, že predložený návrh nevyvolá zvýšené požiadavky na štátny rozpočet. Vytvorením ďalšej rozpočtovej kapitoly v štátnom rozpočte sa zvýšením administratívnej náročnosti zvýšia rozpočtové výdavky súvisiace s novou agendou ďalšej rozpočtovej kapitoly. Pri súčasnom znižovaní počtov zamestnancov štátnej správy a znižovaní výdavkov štátnej správy vyplývajúcich z opatrení prijatých vládou s predloženým návrhom nemožno súhlasiť.

S pozdravom

Vážený pán

Ján Sitek
poslanec Národnej rady
Slovenskej republiky

Bratislava